

บทสรุป

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ ในการห้ามสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี พบว่าประเทศที่เป็นประเทศที่เป็นหลักในการปกครองระบอบประชาธิปไตย 2 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศสยึดถือหลักเกณฑ์คุณสมบัติ หรือข้อห้ามในส่วนที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกของรัฐสภาต่างกัน จนกล่าวได้ว่าตรงกันข้ามเลยทีเดียว

ประเทศอังกฤษ รัฐมนตรี (รวมทั้งนายกรัฐมนตรี) จะต้องเป็นสมาชิกสภาสามัญเท่านั้น บุคคลอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภาสามัญไม่มีสิทธิ์ที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรี ทั้งนี้ เป็นไปโดยธรรมเนียมปฏิบัติเป็นระยะเวลายาวนานนับศตวรรษ จนกลายเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ

ประเทศฝรั่งเศส มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญกำหนดห้ามไว้ชัดเจนมิให้บุคคลเป็นสมาชิกรัฐสภา และรัฐมนตรีในขณะเดียวกัน หากประสงค์ดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีจะต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกรัฐสภาภายใน 30 วัน

แต่ข้อดีทั้งสองประเทศก็ประสบเหมือนกัน คือ รัฐบาลมีเสถียรภาพ และบ้านเมืองมีความเป็นประชาธิปไตย

สำหรับประเทศไทยได้เคยนำเอารูปแบบของประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศสมาใช้ นอกจากนี้ ยังได้มีรูปแบบที่ไม่ห้ามรัฐมนตรีเป็นสมาชิกรัฐสภา และรูปแบบที่กำหนดให้เฉพาะนายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่ในประเทศไทยก็ไม่ปรากฏว่ารูปแบบใดที่มีความเหมาะสมที่สุดในอันที่จะสร้างความมีเสถียรภาพ และความเป็นประชาธิปไตยดังที่ปรากฏในต่างประเทศ ทั้งนี้ เพราะประเทศไทยมีความแตกต่างจากประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส ในการนำเอารูปแบบการกำหนดคุณสมบัติ หรือการห้ามสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี มาใช้ กล่าวคือ

1. การกำหนดคุณสมบัติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเป็นสมาชิกรัฐสภาของรัฐมนตรีของไทย มิได้เกิดจากประวัติศาสตร์จนกลายเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปอย่างประเทศอังกฤษ

กล่าวคือ ในประเทศอังกฤษนั้น สภาสามัญชนมีบทบาทในฐานะเป็นผู้แทนของประชาชนในการต่อสู้จำกัดอำนาจของพระมหากษัตริย์ตั้งแต่ในอดีต ที่พระมหากษัตริย์เป็นผู้ใช้อำนาจด้วยพระองค์เอง เรื่อยมาจนถึงการแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน จนกระทั่งอำนาจการบริหารกลายเป็นของคณะรัฐมนตรีในปัจจุบัน สภาสามัญชนได้มีบทบาทในการตรวจสอบการใช้อำนาจบริหารดังกล่าวแทนประชาชนมาโดยตลอด แม้กระทั่งการแต่งตั้งตัวบุคคลที่จะไปทำหน้าที่บริหารก็จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาสามัญ สภาสามัญชนจึงได้ส่งสมาชิกในสภาเข้าไปทำหน้าที่บริหารให้กษัตริย์แต่งตั้ง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าคณะรัฐมนตรีก็คือสภาสามัญ เพราะมีที่มาจากสภาสามัญ หากแต่ทำหน้าที่แตกต่างกันและมีที่มาจากที่เดียวกัน คือการเป็นสมาชิกสภาสามัญที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ความเป็นมาเกี่ยวกับคุณสมบัติการต้องเป็นสมาชิกสภาสามัญของรัฐมนตรีประเทศอังกฤษ จึงมิได้เกี่ยวข้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจตามหลักการแบ่งแยกอำนาจแต่อย่างใด แต่มีประวัติจากการมีอำนาจเพิ่มมากขึ้นของสภาสามัญ ธรรมเนียมปฏิบัติในการชี้แจงนโยบาย และความสัมพันธ์ที่ติดกันระหว่างพรรค รัฐสภา และประชาชนมาตั้งแต่อดีตตั้งแต่กล่าวรายละเอียดในบทที่ 5 แต่ของประเทศไทยนั้นเกิดจากการกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยผู้มีอำนาจทางการเมือง และด้วยความต้องการของผู้มีอำนาจนั้นพบว่าสาเหตุที่กำหนดให้รัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกรัฐสภา เนื่องจากความไม่ต้องการให้บุคคลนอกเป็นรัฐมนตรี หรือเพื่อกันตำแหน่งรัฐมนตรีไว้ให้แก่บุคคลในสภา เพื่อว่าจะสามารถใช้ตำแหน่งรัฐมนตรีเป็นการตอบแทน หรือจูงใจในการทำประโยชน์ให้แก่กลุ่มผู้มีอำนาจ ดังนั้น กลไกการกำหนดคุณสมบัติดังกล่าว จึงไม่ได้ส่งผลตามที่ได้เกิดขึ้นมาแล้วในประเทศไทย ผลที่เกิดขึ้นในประเทศไทยก็คือ ผู้มีอำนาจและผู้ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายคนไม่ว่าจะได้เป็นโดยวิธีเลือกตั้ง หรือแต่งตั้งได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีสมความปรารถนา และไม่เกิดเสถียรภาพ ตลอดจนความชอบธรรมตามระบอบประชาธิปไตย

2. การบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของไทย ห้ามมิให้รัฐมนตรีเป็นสมาชิกรัฐสภา มีความหมายแตกต่างจากที่ปรากฏในประเทศฝรั่งเศส การบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฝรั่งเศส เป็นไปตามเหตุผลของสภาวะการเมืองและสังคมที่มีปัญหาในขณะนั้น กล่าวคือ เพื่อแก้ไขปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองสืบเนื่องจากมีพรรคการเมืองพรรคเล็กพรรคน้อยหลายพรรค แต่ละพรรคต่างแสวงหาหนทางรักษาผลประโยชน์ของตน จนขาดการประนีประนอมระหว่างกลุ่ม ทำให้เกิดการแก่งแย่งกันดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี เมื่อจัดตั้งรัฐบาลแล้ว พรรคที่ไม่ได้เป็นรัฐมนตรีก็จ้องทำลายเสถียรภาพของรัฐบาลเพื่อหวังจะได้มีตำแหน่งในรัฐบาล เมื่อรัฐบาลล้มลง ในพรรคร่วมรัฐบาลเองก็ไม่มีควมสามัคคีที่ต่างแสวงหาผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงนโยบายของรัฐบาล เพราะหากรัฐบาลล้มลงก็ยังมีตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรองรับอยู่ เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น ในระหว่างสาธารณรัฐที่ 3 และที่ 4 จึงมีการเรียกร้องให้

เดอโกลด์กลับเข้ามาแก้ไขปัญหา เดอโกลด์ได้ใช้วิธีการห้ามสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีชณะเดียวกัน กับทั้งเพิ่มอำนาจประธานาธิบดีในการแก้ไขปัญหาประเทศชาติ ทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมาจนกระทั่งปัจจุบัน แต่ในประเทศไทยมาตรการดังกล่าวถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมืออ้างความชอบธรรมในการให้ได้ว่าซึ่งอำนาจ มิได้ถูกนำมาใช้แก้ปัญหาอย่างแท้จริง หากแต่เพื่อการครอบครองอำนาจปกครองประเทศทั้งหมด แม้จะมีการอ้างว่าเพื่อให้เกิดรัฐบาลที่เข้มแข็งในการใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช 2511 แต่ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นคือ การปกครองโดยคณะทหารอย่างเด็ดขาด โดยมีมุ่งหมายจะจำกัดบทบาททางการเมืองของนักการเมืองลงโดยสิ้นเชิง ดังนั้น จึงมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดในด้านของการได้รับการสนับสนุนจากประชาชน

3. นอกจากนี้ ในช่วงที่รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดคุณสมบัติ หรือการห้ามเป็นสมาชิก รัฐสภาของรัฐมนตรีไว้เป็นเพราะว่าในขณะที่นั้นผู้มีอำนาจปกครองประเทศมีอำนาจมากอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องกำหนดเอาไว้เพราะ เป็นที่ทราบกันในทางข้อเท็จจริง หรือมีเจตนาเพื่อเปิดเป็นช่องทางสำหรับการประนีประนอมในการตั้งรัฐบาล หรือให้ประชาชนตอบแทนแก่ผู้มีคุณประโยชน์แก่พรรค หรือผู้มีอำนาจปกครอง มากกว่าเปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามารับใช้ประเทศชาติอย่างแท้จริง

ผู้เขียนเห็นว่า การกำหนดคุณสมบัติของรัฐมนตรีให้ต้องเป็นสมาชิกรัฐสภาตามแบบของอังกฤษนั้น มีผลดียังยิ่ง แต่ผลเสียก็อาจเกิดขึ้นได้คือ อาจจะเป็นการปกครองแบบเผด็จการโดยคณะรัฐมนตรี หากว่าขาดองค์การที่เข้มแข็งของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และรัฐสภาอย่างใกล้ชิด ซึ่งประเทศอังกฤษนั้น ประชาชน พรรคการเมือง และรัฐสภามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดมาตั้งแต่อดีต จนเกิดเป็นระบบพรรคการเมือง 2 พรรค ซึ่งเมื่อพรรคที่มีเสียงข้างมากจัดตั้งรัฐบาล อีกพรรคหนึ่งจะสามารถตรวจสอบการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พรรคการเมืองจะถูกตรวจสอบโดยประชาชนโดยตรงอีกชั้นหนึ่ง แต่ในประเทศไทยนั้นโอกาสที่จะพัฒนาทางการเมืองเป็นไปอย่างประเทศอังกฤษจนกระทั่งมีพรรคการเมืองน้อยพรรค มีเสียงข้างมากในสภาเด็ดขาด เพียงพอจะจัดตั้งรัฐบาลได้โดยลำพังและมีความใกล้ชิดกับประชาชน ประชาชนให้ความสำคัญต่อพรรคมากกว่าตัวบุคคล เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยาก ซึ่งหากเป็นการปกครองโดยอาศัยเสียงสนับสนุนในสภาเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีองค์การของเจ้าของอำนาจที่แท้จริง เข้าไปมีส่วนร่วมตรวจสอบการปกครองนั้นก็คงไม่ต่างจากเผด็จการ และย่อมส่งผลเสียให้เกิดความเสื่อมศรัทธาในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย อาจทำให้เกิดกระแสการเรียกร้องให้องค์การที่มีพลังเข้ามาทำการแก้ไขปัญหานอกกระบวนการในระบบประชาธิปไตยได้

สำหรับการห้ามเป็นสมาชิกรัฐสภา เช่นอย่างในประเทศฝรั่งเศส ก็อาจจะมีข้อเสีย ในด้านที่ต้องมีการสรรหาบุคคลเข้ามาเป็นสมาชิกรัฐสภาแทน ซึ่งก่อให้เกิดความยุ่งยากในการ สรรหาบุคคลมาเป็นสมาชิกรัฐสภาแทน ทำให้วิธีการเลือกตั้งซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การที่สมาชิกรัฐสภาต้องลาออกเพื่อดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ทำให้พรรคการเมืองต้องสูญเสีย คะแนนสนับสนุนในสภาลงไป จนอาจเป็นปัญหาได้

อย่างไรก็ดี จุดมุ่งหมายสำคัญของการห้ามสมาชิกรัฐสภา อยู่ที่การให้ระบบการ ใช้อำนาจอธิปไตยที่สามารถที่จะควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตยระหว่างกันได้ตามหลัก การแบ่งแยกอำนาจ โดยเน้นที่การตรวจสอบในเนื้อหาของการใช้อำนาจ มิใช่เน้นในด้าน รูปแบบหรือที่มาของรัฐมนตรี เพราะจุดมุ่งหมายของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไม่ได้ หมายความว่า เราจะต้องเป็นประชาธิปไตยด้วยการให้สมาชิกรัฐสภาเป็นรัฐมนตรี และ การที่สมาชิกรัฐสภาไม่ได้เป็นรัฐมนตรีในขณะ เดียวกันก็ไม่ได้หมายความว่า ระบอบ การปกครองไม่ได้เป็นประชาธิปไตย ข้อสำคัญคือ จะต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การใช้อำนาจอธิปไตยด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง มิใช่เป็นเพียงนามสมมติให้บุคคลใด บุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งแอบอ้าง เพื่อประโยชน์ส่วนตน ซึ่งวิธีการที่จะให้เป็น ประชาธิปไตยนั้นมีหลายวิธีและมีความยุ่งยากซับซ้อน วิธีการห้ามสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีเป็นวิธีการหนึ่ง ที่จะช่วยเสริมให้ไปสู่จุดมุ่งหมายของระบอบประชาธิปไตยได้ด้วยการ สร้างให้ระบบการใช้อำนาจอธิปไตย ทำการควบคุมตรวจสอบกันเอง ตามหลักการแบ่ง แยกอำนาจ

ในเมื่อประเทศไทย เป็นประเทศที่ได้นำเอาหลักการแบ่งแยกอำนาจมาใช้ในการ จัดแบ่งองค์กรและอำนาจหน้าที่ของแต่ละองค์กร เช่นเดียวกับประเทศฝรั่งเศส ประกอบกับ มีข้อเท็จจริงทางการเมืองใกล้เคียงกันคือ เป็นประเทศที่มีรัฐธรรมนูญเป็นลายลักษณ์อักษร และมีพรรคการเมืองหลายพรรค การนำเอามาตรการห้ามสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีน่าจะมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้มากกว่าในระยะแรกที่จะเป็นมาตรการ เสริมให้เกิดเสถียรภาพ และความชอบธรรมในการปกครองมากขึ้น

อย่างไรก็ดี การนำเอารูปแบบของประเทศฝรั่งเศสมาใช้ คือ ห้ามสมาชิก รัฐสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี หากจะเป็นรัฐมนตรีต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกรัฐสภา ก่อนควรจะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมด้วย

จากการวิจัยพบว่า การกำหนดคุณสมบัติ หรือการห้ามสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีของไทยในอดีต ไม่สามารถมีรูปแบบที่ถาวร อันส่งผลให้รัฐบาลมีเสถียรภาพ เช่นอย่างประเทศอังกฤษ หรือฝรั่งเศสได้ เพราะ

1. นายกรัฐมนตรีในฐานะประมุขฝ่ายบริหารไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง

นายกรัฐมนตรีของไทยมีลักษณะเป็นผู้ประนีประนอมผลประโยชน์ ระหว่างพรรคการเมือง แม้ว่านายกรัฐมนตรีมีอำนาจในการยุบสภา แต่นายกรัฐมนตรีก็ได้เป็นผู้มีอำนาจในการเมืองอย่างแท้จริง จะกล่าวว่าการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะทำให้การยอมรับฐานะของนายกรัฐมนตรีในประเทศไทยสูงขึ้น ก็คงจะไม่ได้ เพราะ พรรคการเมืองของนายกรัฐมนตรีไม่ได้เสียงข้างมากเกินกึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด เพียงแต่ได้คะแนนเสียงมากกว่าพรรคอื่น ๆ เท่านั้น นายกรัฐมนตรีจึงต้องอาศัยการประสานงานกับหัวหน้าพรรคต่าง ๆ อยู่มาก แตกต่างจากฐานะของนายกรัฐมนตรีในประเทศอังกฤษ ซึ่งมีฐานะเป็นที่ยอมรับของประชาชน และนายกรัฐมนตรีมีบทบาทโดยตรงในพรรคการเมืองซึ่งเป็นพรรคใหญ่ และมีเสียงข้างมากอย่างแท้จริง การที่นายกรัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาผู้แทนก็เป็นเสมือนกับได้รับเลือกมาจากประชาชนโดยตรง ในขณะที่ประเทศฝรั่งเศสนั้น ประธานาธิบดีมีอำนาจมาก ดังจะเห็นได้จากอำนาจพิเศษของประธานาธิบดีในยามภาวะประเทศอยู่ในอันตราย ประธานาธิบดีมีอำนาจในการแต่งตั้งรัฐมนตรี นอกจากนี้การที่ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ทำให้เพิ่มฐานะของประธานาธิบดีอย่างมาก สามารถที่จะตอบโต้กับสภาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างเสถียรภาพให้แก่ฝ่ายบริหารได้เป็นอย่างมาก

2. ขาดฐานประชาชน

ในประเทศอังกฤษนั้น นายกรัฐมนตรีมาจากพรรคการเมือง พรรคการเมืองถูกควบคุมจากประชาชนอีกครั้งหนึ่ง ทำให้นายกรัฐมนตรีมีฐานทางการเมืองที่เข้มแข็ง มีประชาชนคอยหนุนอยู่ นอกจากนี้จากประวัติความเป็นมาจากการต่อสู้ลดอำนาจของกษัตริย์ ทำให้ประชาชนมีความสนใจและมีส่วนร่วมทางการเมืองสูง ฐานอำนาจทางการเมืองทั้งหลายล้วนมีประชาชนเป็นฐาน สภาพการเมืองจึงมีความมั่นคง

ในประเทศฝรั่งเศส ประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ประธานาธิบดีจึงได้รับฐานอำนาจโดยตรงจากประชาชน นอกจากนี้ จากประวัติความเป็นมา การเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของประเทศฝรั่งเศสนั้น ได้กระทำโดยความยินยอมของประชาชน มิได้เกิดจากอำนาจปฤติของกลุ่มผู้มีอำนาจเพียงอย่างเดียว

ในขณะที่ประเทศไทยนั้น การเมืองขึ้นอยู่กับผู้มีอำนาจทางการเมืองในสมัยนั้นที่มีความประสงค์เช่นไร มิได้เกิดจากการเรียกร้อง หรือการยอมรับโดยมติมหาชน การร่างรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ ได้กระทำตามวิธีการทางรัฐธรรมนูญ และประกาศใช้โดยไม่เคยขอความเห็นชอบจากประชาชน การตัดสินใจหาสำคัญประชาชนไม่เคยมีส่วนร่วม

การตั้งรัฐบาลประชาชนไม่เคยให้ความเห็นชอบ ความสัมพันธ์ระหว่างนายกรัฐมนตรี พรรคการเมือง และประชาชนยังมีช่องว่างห่างไกลกันมาก การเมืองในประเทศไทยจึงขาดความมั่นคง เนื่องจากไม่มีฐานของประชาชนรองรับ

3. ใช้หลักการไม่ถูกต้อง

สาเหตุอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้การนำเอาหลักการเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติ หรือการห้ามสมาชิกรัฐสภาเป็นรัฐมนตรี ไม่สามารถสร้างเสถียรภาพให้รัฐบาล หรือสร้างการยอมรับหลักการดังกล่าวสืบเนื่องจาก การที่ผู้มีอำนาจทางการเมืองของไทยใช้หลักการโดย ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ ใช้เป็นเครื่องมือในการเข้าสู่อำนาจ สร้างความชอบธรรมในการใช้อำนาจ ให้แก่ตนเอง และพวกพ้อง และเพื่อสืบทอดอำนาจทางการเมืองต่อไป ดังนี้

(1) แต่งตั้งพวกของตนเองให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรี ตั้งแต่เริ่มใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นต้นมา โดยอ้างว่าประชาชนยังมีความรู้น้อย

(2) สืบทอดอำนาจ สร้างกลไกบังคับให้ต้องมีพวกของตนเองเข้ามามีอำนาจ ในการปกครองประเทศ เช่น การมีบทบัญญัติให้รัฐมนตรีส่วนหนึ่งต้องมาจากสมาชิกสภาผู้แทน แต่ให้ตนเองมีอำนาจในการแต่งตั้งสมาชิกสภาผู้แทน หรือเพื่อป้องกัน หรือทำลายคู่ต่อสู้ทางการเมืองฝ่ายตรงข้าม เช่น การบัญญัติห้ามข้าราชการประจำเป็นรัฐมนตรี เพื่อต้องการลดบทบาทของข้าราชการประจำในทางการเมืองเป็นข้อสำคัญ

(3) ผลประโยชน์ ตำแหน่งรัฐมนตรีใช้แลกเปลี่ยนกับการให้การช่วยเหลือ หรือสนับสนุนแก่พรรคการเมือง

ดังนั้น การกำหนดห้ามสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในขณะเดียวกัน จึงต้องคำนึงถึงปัจจัยดังกล่าวนี้ด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรห้ามสมาชิกรัฐสภาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีในขณะเดียวกัน แต่ต้อง กำหนดให้รัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกรัฐสภา กล่าวคือ รัฐมนตรีต้องมาจากสมาชิกรัฐสภา แต่ต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกรัฐสภาภายในระยะเวลาที่กำหนด เป็นต้นว่า 30 วันนับแต่วันที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ทั้งนี้เพราะโครงสร้างทางรัฐธรรมนูญของประเทศไทย เป็นการปกครองในระบอบรัฐสภา ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะต้องบริหารงานโดยรับผิดชอบต่อสภาด้วยความไว้วางใจของสภา มีสภาเป็นองค์กรคอยตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจ จึงไม่ควรที่จะให้บุคคลเดียวกันดำรงตำแหน่งทั้งเป็นฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ซึ่งจะต้องเป็น

ฝ่ายที่ควบคุมและถูกควบคุมในขณะเดียวกัน ซึ่งไม่เหมาะสม และขัดต่อหลักการแบ่งแยกอำนาจ นอกจากนี้ ในแง่ความชอบธรรมก็เท่ากับว่ารัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาเช่นกัน

2. ส่งเสริมระบบพรรคการเมืองให้เข้มแข็ง สร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับพรรคการเมือง ให้พรรคการเมืองเป็นองค์กรที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และรัฐสภา ให้ประชาชนให้ความสำคัญต่อพรรค นโยบายของพรรคมากกว่าตัวบุคคล เมื่อพรรคการเมืองมีการพัฒนาจนเหลือพรรคการเมืองน้อยพรรคที่มีอุดมการณ์ร่วมกัน และมีเสียงข้างมากแล้ว อาจยกเลิกบทบัญญัติตามข้อ 1 เสีย โดยปล่อยให้เป็นไปตามวิวัฒนาการทางการเมืองต่อไป

3. แก้ไขรัฐธรรมนูญวางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งหลัก ๆ ไว้ว่ากรณีที่ตั้งตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตใด หรือจังหวัดใดว่างลงเพราะสมาชิกลาออก ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่คะแนนสูงสุดลำดับถัดไปเข้าไปเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนที่ เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของบุคคลที่ตนเข้าแทนที่ ทั้งนี้ไม่รวมกรณีตายที่จะต้องมีการเลือกตั้งใหม่เสมอ เพื่อป้องกันการสังหารผู้ได้รับเลือกตั้งที่ได้คะแนนสูงและเป็นตัวเก็งจะได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีหรืออาจจะใช้วิธีการเลือกตั้งตัวสำรองไว้พร้อมกับการเลือกตั้งทั่วไปเช่นในประเทศฝรั่งเศส ตามที่จะกำหนดไว้ในกฎหมายเลือกตั้ง

4. เพิ่มอำนาจให้นายกรัฐมนตรีมีความรับผิดชอบต่อประชาชนมากขึ้น โดยการให้มีอำนาจประชามติ ในเรื่องที่สำคัญ หรือการจัดให้มีการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีโดยตรง ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น หมายความว่าความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชนจะมีความใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นฐานสนับสนุนเสถียรฐานะของนายกรัฐมนตรีให้มีบทบาทที่ควรจะเป็นในการสร้างเสถียรภาพทางการเมืองได้เพิ่มมากขึ้น